

**KONFERENCIA AZ EURÓPAI UNIÓHOZ  
TÖRTÉNŐ CSATLAKOZÁSRÓL  
– MONTENEGRÓ –**

**Brüsszel, 2026. július 10.  
(OR. en)**

**AD 54/26**

**LIMITE**

**CONF-ME 18**

**CSATLAKOZÁSI DOKUMENTUM**

---

Tárgy: AZ EURÓPAI UNIÓ KÖZÖS ÁLLÁSPONTJA  
– 8. fejezet: Versenypolitika

---

**8. tárgyalási fejezet: Versenypolitika**

Az Európai Unió ezen álláspontja a Montenegróval tartandó csatlakozási konferenciára kidolgozott általános álláspontján (AD 23/12 CONF-ME 2) alapul, és megfelel az abban jóváhagyott tárgyalási alapelveknek, különösen az alábbiaknak:

- a felek bármelyike által a tárgyalások valamely fejezetére vonatkozóan kifejtett nézetek nem befolyásolhatják az egyéb fejezetekkel kapcsolatban kialakítandó álláspontot,
- a tárgyalások folyamán a sorban megvizsgálandó fejezetekre vonatkozóan elért – akár részleges – megállapodások mindaddig nem tekinthetők véglegesnek, amíg átfogó megállapodás nem születik,
- valamint megfelel a tárgyalási keret 24., 28., 41. és 44. pontjában meghatározott követelményeknek.

Az EU arra ösztönzi Montenegrot, hogy folytassa jogszabályainak az uniós vívmányokkal való összehangolását – megjegyezve, hogy a csatlakozás előtt további uniós vívmányok is hatályba léphetnek –, biztosítsa azok tényleges végrehajtását és érvényesítését, és már a csatlakozást megelőzően dolgozzon ki az EU-éihez a lehető legközelebb álló szakpolitikákat és eszközöket.

Az EU nyugtázza, hogy Montenegro az AD 8/19 CONF-ME 1 és az AD 14/26 CONF-ME 11 tárgyalási álláspontjában elfogadja a 8. fejezet alá tartozó uniós vívmányokat a 2026. április 1-jén hatályos formájukban, valamint kijelenti, hogy az Európai Unióhoz való csatlakozásának időpontjára készen fog állni azok végrehajtására.

## Antitröszt és egyesülések

Montenegró jogszabályi keretét illetően az EU úgy ítéli meg, hogy Montenegró a 2026-ban elfogadott új versenyvédelmi törvénnyel és a végrehajtási jogszabályokkal megvalósította az EUMSZ 101., 102. és 106. cikkével, az 1/2003/EK tanácsi rendelettel, az (EU) 2019/1 irányelvvel, valamint az antitröszt és az egyesülések területére vonatkozó többi uniós vívmánnyal való jogszabályi összehangolást. Emellett a piaci verseny megsértése miatti kártérítésre vonatkozó eljárásokról szóló, 2026-ban elfogadott törvény összhangban van a 2014/104/EU irányelvvel. A versenyvédelmi törvény keretében elfogadott különböző másodlagos jogalkotási aktusok garantálják a jogszabályok további összehangolását az antitrösztre és az egyesülésekre vonatkozó eszközök tekintetében alkalmazandó uniós vívmányokkal. Az EU megállapítja, hogy az új versenyvédelmi törvény – a versenyvédelem területére vonatkozó uniós vívmányokkal összhangban – megszünteti a versenyvédelmi hivatal egyedi mentességi kérelmekkel kapcsolatos döntéshozatali rendszerét. A törvény továbbá kellő hatáskörrel ruházza fel a versenyvédelmi hivatalt ahhoz, hogy elrendelje a jogsértések megszüntetését, ideiglenes intézkedéseket hozzon, és kötelezettségvállalásokat fogadjon el; felhatalmazza továbbá a versenyvédelmi hivatalt arra, hogy kényszerítő bírságokat szabjon ki, és javaslatot tegyen a szabálysértési bíróságnak a bírságok összegére vonatkozóan. Montenegrónak továbbra is nyomon kell követnie az uniós vívmányok alakulását, és ennek megfelelően biztosítania kell az időben történő jogharmonizációt, valamint folytatnia kell jogszabályai kiigazítását például olyan rendelkezésekkel, amelyek csak az EU-hoz való csatlakozást követően hajthatók végre (pl. az (EU) 2019/1 irányelv szerinti, a határokon átnyúló együttműködésre vonatkozó rendelkezések).

Az EU megállapítja, hogy az évek során megerősítették a szabálysértési bíróságok kapacitását, és fokozatosan eredményeket sikerült elérni a versenyvédelmi hivatallal együttműködésben végzett hatékony és eredményes igazságügyi vizsgálatok terén, valamint a tekintetben, hogy a feltárt szabálytalanságok nyomán intézkedésekre kerüljön sor, beleértve adott esetben a visszatartó erejű szankciók kiszabását.

Az EU megállapítja, hogy a versenypolitika területén illetékes szervek – különösen a versenyvédelmi hivatal – elegendő közigazgatási kapacitással rendelkeznek, amelyet a versenyvédelmi hivatal növekvő éves költségvetése is támogat. Az EU üdvözli Montenegrónak az e területen hozott határozott intézkedéseit, különösen azt, hogy további ügyintézők felvételére és képzésére került sor. Az EU nyugtázza a 8. tárgyalási fejezet keretében a közigazgatási kapacitások megerősítésére irányuló cselekvési terv elfogadását, amely határozott tervet irányoz elő arra vonatkozóan, hogy a csatlakozás időpontjáig sor kerüljön a versenyvédelmi hivatal és a szakminisztériumok szükséges további személyzetének felvételére, valamint a képzések számának és a költségvetési kötelezettségvállalásoknak a növelésére. Az EU üdvözli továbbá a bírák képzésének meglévő rendszerét, amely képzés többek között a montenegrói Bírói és Ügyészi Képzési Központtal együttműködésben valósul meg.

### **Állami támogatások**

Ami Montenegro állami támogatásokra vonatkozó jogszabályi keretét illeti, az EU úgy véli, hogy az állami támogatások ellenőrzéséről szóló, 2025-ben elfogadott törvény és a vonatkozó másodlagos jogszabályok összhangban vannak az EUMSZ 107. és 108. cikkével, valamint az állami támogatásokra vonatkozó releváns uniós vívmányokkal. A törvény biztosítja az állami támogatásokra vonatkozó vívmányokkal összhangolt jogszabályok megfelelő jogi státuszát, többek között az állami támogatási szabályok jegyzékére vonatkozó szabálykönyv tekintetében. Az antitröszt és az egyesülések területéhez hasonlóan Montenegrónak továbbra is nyomon kell követnie az állami támogatásokra vonatkozó uniós vívmányok alakulását, és ennek megfelelően biztosítania kell az időben történő jogharmonizációt, valamint folytatnia kell jogszabályai kiigazítását.

Az EU megállapítja, hogy a versenyvédelmi törvény rendelkezik az állami támogatásokkal foglalkozó hatóság működési függetlenségéről azáltal, hogy kiterjeszti a versenyvédelmi hivatal megbízatását az állami támogatások ellenőrzésére is.

Az EU üdvözli, hogy Montenegró megerősítette a versenyvédelmi hivatalnak az állami támogatások ellenőrzésével kapcsolatos közigazgatási kapacitását, nevezetesen további ügyintézők felvételével. Az EU nyugtázza a végrehajtás terén elért eredmények fokozatos javulását, különös tekintettel az előzetes bejelentésekre és ellenőrzésekre, kiemelve az állami támogatások ellenőrzési rendszerének fokozatos javulását, valamint azt, hogy az állami támogatást nyújtó szereplők – mind a központi, mind a helyi hatóságok – megfelelő ismeretekkel rendelkeznek. Az EU üdvözli továbbá azokat a versenyvédelmi hivatal által szervezett széles körű tevékenységeket, amelyek az állami támogatásokat nyújtó szereplők és a vállalkozások ismereteinek bővítését célozzák, továbbá üdvözli az arra irányuló törekvéseket, hogy kapcsolatot alakítsanak ki az egyetemek jogi, gazdasági és politikatudományi karaival a versenyt és az állami támogatásokat érintő kérdések terén.

Az EU üdvözli továbbá az állami támogatások előzetes ellenőrzésére és utólagos nyomon követésére Montenegróban létrehozott, működőképes rendszert. Az EU megjegyzi, hogy az illetékes hatóság – a versenyvédelmi hivatal – összetett esetekben értékelheti a támogatási intézkedések összeegyeztethetőségét, és szükség esetén elrendelheti a jogellenes támogatás visszafizettetését. Az EU megállapítja, hogy Montenegró fokozatosan javuló és összességében kielégítő eredményeket ért el a végrehajtás terén ezen a területen, és felszólítja Montenegrót, hogy folytassa erőfeszítéseit, valamint érjen el további és egyre jobb eredményeket ezen a területen.

Figyelembe véve a **légi közlekedési ágazatban** – különösen a Montenegro Airlines vállalat számára – nyújtott, potenciálisan összeegyeztethetetlen támogatásokkal kapcsolatban az **állami támogatásokra vonatkozóan indított külön vizsgálatokat**, az EU megjegyzi, hogy Montenegró a 2019 és 2024 közötti időszakban négy, hivatalból indított hivatalos vizsgálatot folytatott le a 2012 óta nyújtott összes potenciális állami támogatással kapcsolatban (ideértve a Montenegro Airlines konszolidációjára és fejlesztésére irányuló beruházásokról szóló 2019. évi törvényt), és három visszafizettetési határozatot hozott összeegyeztethetetlen állami támogatás miatt, a fizetéseképtelenséggel összefüggő visszafizettetések kérdését is beleértve. Az EU üdvözli továbbá, hogy a versenyvédelmi hivatal a tárgyalási zárókritérium keretében megfogalmazott eredeti kérésen túl további intézkedéseket is kezdeményezett, például a Montenegro Airlines és az új nemzeti légitársaság, a ToMontenegro közötti gazdasági folytonosság (illetve annak hiánya) kérdésének, valamint az utóbbi részére nyújtott esetleges állami támogatásnak a kivizsgálása céljából. Az EU véleménye szerint a fent említett, hivatalból indított vizsgálatok révén a versenyvédelmi hivatal megindította a kritériumok között szereplő ezen üggyel kapcsolatos szükséges vizsgálatokat és eljárási lépéseket. Az EU – bár tudatában van annak, hogy a kereskedelmi bíróságok előtt indított csődeljárások hosszú ideig tarthatnak – felkéri Montenegrót, hogy hathavonta számoljon be minden olyan fejleményről, amely az említett esetben az összeegyeztethetetlen állami támogatás tényleges visszafizettetését eredményezheti, valamint a Montenegro Airlines és az új nemzeti légitársaság, a ToMontenegro közötti gazdasági folytonosságra (illetve annak hiányára) vonatkozó teljes körű értékelésről, így az utóbbinak nyújtott esetleges állami támogatásról is.

Az alumíniumágazatot, különösen a Kombinat Aluminijuma Podgorica (KAP) nevű vállalatot illetően az EU megjegyzi, hogy annak eszközeit 2014-ben a „Politropus Alternative” d.o.o. (Tivat) és az „Uniprom” d.o.o. (Nikšić) vette át. Az állami támogatások ellenőrzéséért felelős bizottság a 2016. március 11-i határozatában arra a megállapításra jutott, hogy a KAP és a KAP eszközeinek új tulajdonosai között nem áll fenn gazdasági folytonosság. Az Uniprom kisebb léptékben folytatta az alumíniumkohó működtetését, azonban 2021 decemberében véglegesen beszüntette a működését. Az EU nyugtázza az állami támogatások ellenőrzéséért felelős bizottság célzott értékelésének eredményét, amely szerint az Uniprom nem részesült összeegyeztethetetlen állami támogatásban.

A közlekedési infrastruktúrával, különösen a Bar és Boljare közötti autópályával kapcsolatos ügyet illetően az EU tudomásul veszi a versenyvédelmi hivatal azon megállapítását, hogy a Smokovac és Mateševo, illetve a Mateševo és Andrijevisa szakasz megépítésének, valamint az előbbi kereskedelmi üzemeltetésének finanszírozása esetében, nevezetesen a „Monteput” állami vállalat vonatkozásában nem állt fenn összeegyeztethetetlen állami támogatás.

Az EU a végrehajtás egészét tekintve üdvözli a versenyvédelmi hivatal által az esetleges összeegyeztethetetlen támogatások azonosítása és kivizsgálása, valamint az ezek visszafizettetése terén elért eredményeket. Az EU felszólítja Montenegrót, hogy továbbra is megfelelően tartsa nyilván mind az összeegyeztethető, mind az összeegyeztethetetlen állami támogatásokat az állami támogatások célzott nyilvántartásaiban és az állami támogatásokról szóló éves jelentésekben.

Ami a mezőgazdaság és a halászat ágazatra vonatkozó állami támogatásokat illeti, az EU felhívja a figyelmet a 11. fejezetre (Mezőgazdaság és vidékfejlesztés), valamint a 13. fejezetre (Halászat) vonatkozó európai uniós közös álláspontban foglaltakra (AD 22/25 CONF-ME 9/25, illetve AD 21/25 CONF-ME 8/25).

Az e fejezet hatálya alá tartozó támogatások tekintetében az EU emlékeztet arra, hogy az EUMSZ 108. cikkének (1) bekezdésével összhangban a létező támogatási intézkedések felülvizsgálati eljárás tárgyát képezik, amelynek keretében a Bizottság a tagállammal együttműködve adott esetben javaslatot tehet valamely létező támogatási intézkedés módosítására annak érdekében, hogy garantált legyen annak a belső piaccal való összeegyeztethetősége.

Amennyiben Montenegró azt szeretné, hogy a csatlakozás időpontja előtt hatályba léptetett és azt követően is alkalmazandó támogatási intézkedések az EUMSZ 108. cikkének (1) bekezdése értelmében vett létező támogatásnak minősüljenek, az EU felkéri Montenegrot, hogy állítsa össze azon támogatási intézkedések jegyzékét, amelyeket a versenyvédelmi hivatal az uniós vívmányokkal összeegyeztethetőnek ítél, és ezt a jegyzéket felülvizsgálat céljából továbbítsa a Bizottságnak.

A jegyzéknek a következő információkat kell tartalmaznia, amelyeket a Bizottság által előírt konkrét jelentéstételi formátumban kell benyújtani:

- minden olyan támogatási intézkedés (mind a támogatási programok, mind az egyedi támogatások), amelyet i. a csatlakozás előtt léptettek hatályba, és amely a csatlakozás után is alkalmazandó lesz; ii. amelyet a versenyvédelmi hivatal értékelt; és iii. amelyet a versenyvédelmi hivatal az uniós vívmányokkal összeegyeztethetőnek ítél;
- minden olyan információ, amely a jegyzékben szereplő támogatási intézkedések összeegyeztethetőségének a Bizottság általi értékeléséhez szükséges.

A jegyzéket a csatlakozás időpontjáig rendszeresen frissíteni kell.

A jegyzékben szereplő olyan támogatás, amellyel kapcsolatban a Bizottság a felülvizsgálatot követően nem fogalmazott meg komoly kételyeket az összeegyeztethetőséget illetően, a csatlakozás időpontját követően létező támogatásnak fog minősülni.

Az EU tájékoztatja Montenegrot, hogy azok a támogatási intézkedések, amelyeket több mint tíz évvel a csatlakozás időpontját megelőzően léptetett hatályba, mindig létező támogatásnak fognak minősülni.

A csatlakozási szerződésben szerepelni fog majd egy hivatkozás a létező támogatások jegyzékére és a jegyzék létrehozásával kapcsolatos eljárásra (az úgynevezett „létező támogatásokra vonatkozó eljárás”).

A csatlakozást követően továbbra is alkalmazandó minden olyan állami támogatási intézkedés, amelyet a fent ismertetett eljárás során nem azonosítottak létező támogatásként, a csatlakozáskor új támogatásnak fog minősülni. A csatlakozást követően az ilyen új támogatási intézkedések alkalmazásának feltétele, hogy Montenegró az EUMSZ 108. cikkének megfelelően bejelentse őket, és a Bizottság megállapítsa, hogy a támogatási intézkedések összeegyeztethetők a belső piaccal.

### **Liberalizáció**

Az EU nyugtázza, hogy Montenegró nem rendelkezik az EUMSZ 37. cikkének értelmében vett, kereskedelmi jellegű állami monopóliumokkal, valamint hogy a versenyvédelmi törvény és az állami támogatások ellenőrzéséről szóló törvény a közvállalkozásokra, illetve a különleges vagy kizárólagos jogokkal rendelkező vállalkozásokra is alkalmazandó, kivéve ha alkalmazásuk akadályozná az EUMSZ 106. cikkével összhangban rájuk bízott általános gazdasági érdekű tevékenységek végzését.

Az EU megállapítja, hogy a fenti elemek megvalósításával teljesültek az AD 2/20 CONF-ME 1 dokumentumban foglalt tárgyalási zárókritériumok szerinti követelmények.

\* \* \*

A fentiekre tekintettel az EU megállapítja, hogy ebben a szakaszban e fejezet nem igényel további tárgyalásokat.

Montenegró csatlakozásáig továbbra is folytatódik Montenegró kötelezettségvállalásainak, valamint a jogszabályoknak az uniós vívmányokkal való összehangolásában és az azok végrehajtásában elért előrehaladás nyomon követése. Az EU hangsúlyozza, hogy külön figyelmet fog szentelni minden egyes fent említett kérdés nyomon követésének annak érdekében, hogy meggyőződjön arról, hogy Montenegró maradéktalanul összehangolta-e jogszabályait az e fejezet körébe tartozó uniós vívmányokkal, és hogy rendelkezik-e a szóban forgó jogszabályok hatékony végrehajtásához és érvényesítéséhez szükséges közigazgatási kapacitásokkal. Különös figyelmet kell fordítani az e fejezet és az egyéb tárgyalási fejezetek közötti kapcsolatra. Montenegró jogszabályainak az uniós vívmányokkal való összhangja, a vívmányok végrehajtása, valamint a többi tárgyalási zárókritérium teljesítése csak a tárgyalások későbbi szakaszában értékelhető véglegesen. Az EU felkéri Montenegrót, hogy – az e fejezetről szóló tárgyalásokra az EU részéről esetlegesen kért, Montenegró által a konferenciára biztosítandó tájékoztatás mellett – rendszeresen adjon részletes írásbeli tájékoztatást a Stabilizációs és Társulási Tanácsnak az uniós vívmányok végrehajtása és a közigazgatási kapacitásának megerősítése terén elért eredményekről.

A fenti megfontolásokra figyelemmel az EU szükség esetén megfelelő időpontban visszatér ehhez a fejezethez.

Az EU nyugtázza, hogy Montenegró az AD 8/19 CONF-ME 1 és az AD 14/26 CONF-ME 11 tárgyalási álláspontjában elfogadja a 8. fejezet alá tartozó uniós vívmányokat a 2026. április 1-jén hatályos formájukban. Az EU nyugtázza továbbá, hogy Montenegró kijelentette: folytatni fogja az uniós vívmányokkal való összehangolás folyamatát, és az Európai Unióhoz való csatlakozásának időpontjára készen fog állni azok végrehajtására.

Emellett az Unió emlékeztet arra, hogy 2026. április 1. és a tárgyalások lezárásának időpontja között az uniós vívmányok bővíthetnek.